

บันทึก

เรื่อง การตีความในพระราชบัญญัติคินยศ บรรดาศักดิ์ เครื่องราชอิสริยาภรณ์
และสิทธิในการรับเบี้ยหวัด บำเหน็จและบำนาญ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ ๖๐๕๕/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๑ ส่งปัญหาของกระทรวงการคลังเกี่ยวกับข้อกฎหมาย มาขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็น ดังมีกรณีต่อไปนี้คือ

พระราชบัญญัติคินยศ บรรดาศักดิ์ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ และสิทธิในการรับเบี้ยหวัด บำเหน็จและบำนาญ พุทธศักราช ๒๕๔๙ มาตรา ๔ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคินยศ บรรดาศักดิ์ฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑ บัญญัติว่า

“มาตรา ๔ บุคคลที่ได้รับบำเหน็จในมาตรา ๓ ถ้าเป็นบุคคลที่เคยได้รับเบี้ยหวัด หรือบำนาญมาแล้ว ก็ให้มีสิทธิได้รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญตามเดิม

ถ้าบุคคลดังกล่าวเคยเป็นข้าราชการประจำมาก่อน และยังได้รับเบี้ยหวัดบำเหน็จหรือบำนาญ ก็ให้ได้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จ หรือบำนาญ เพราะเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญในปัจจุบัน

ในการพิจารณาจ่ายเบี้ยหวัด บำเหน็จ หรือบำนาญ ตามพระราชบัญญัตินี้ให้ถือว่าคำวินิจฉัยของกระทรวงการคลังเป็นเด็ดขาด”

กระทรวงการคลังเห็นว่า มาตรา ๔ วรรค ๒ ซึ่งแก้ไขใหม่นี้บัญญัติให้ได้รับเบี้ยหวัดเพิ่มขึ้นอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งเดิมไม่ได้บัญญัติไว้ เมื่อเช่นนี้ก็ทำให้เกิดปัญหาขึ้นในทางปฏิบัติคือเบี้ยหวัดนั้นจะได้อย่างไร ได้มีกฎเกณฑ์วางไว้ตามข้อบังคับทหารว่าด้วยเงินเบี้ยหวัดต่างหากเป็นส่วนหนึ่ง ไม่ใช่ได้ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ ฉะนั้นการที่มาตรา ๔ วรรค ๒ ซึ่งแก้ไขใหม่บัญญัติ “ให้ได้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จ หรือบำนาญ เพราะเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญในปัจจุบันจึงเป็นการยาก แต่เฉพาะสำหรับการให้ได้รับบำเหน็จเพราะเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญย่อมปฏิบัติตามได้ไม่มีปัญหา แต่การที่จะให้ได้รับเบี้ยหวัดเพราะเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญนั้น เป็นการขัดข้องในทางปฏิบัติ เพราะว่าพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ ไม่มีบทบัญญัติถึงการคำนวณเบี้ยหวัดไว้แต่อย่างใด จึงไม่มีหลักเกณฑ์ที่จะคำนวณ โดยเหตุนี้กระทรวงการคลังจึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาว่าผู้มีสิทธิจะขอรับเบี้ยหวัดตามพระราชบัญญัติที่แก้ไขใหม่นี้ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายกองที่ ๑) ได้พิจารณาแล้วขอ

เสนอความเห็นดังต่อไปนี้

เรื่องนี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับการตีความในมาตรา ๔ วรรค ๒ ข้างต้นกล่าวคือความในมาตรา ๔ วรรค ๒ ที่ว่า “ให้ได้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จ หรือบำนาญเพราะเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญในปัจจุบัน” นั้น คำว่า “ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญในปัจจุบัน” เป็นคำประกอบคำว่า “เบี้ยหวัด” และคำว่า “บำเหน็จหรือบำนาญ” ทั้งสองอย่าง หรือว่าเป็นคำประกอบคำว่า “เบี้ยบำเหน็จหรือบำนาญ” อย่างเดียวเท่านั้น

เมื่อพิเคราะห์หัดดูบทบัญญัติมาตรา ๔ วรรค ๒ ทั้งหมด จะเห็นเจตนารมณ์ของกองกฎหมายได้ว่า ประสงค์จะให้ประโยชน์แก่บุคคลบางจำพวก กล่าวคือผู้ที่ต้องโทษทางการเมืองหรือเสียสิทธิเพราะการกระทำทางการเมืองนั้น ถ้าผู้ใดอยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จ หรือบำนาญ แต่ยังไม่ได้รับเพราะเหตุที่ต้องโทษ หรือเสียสิทธิดังกล่าว ก็ให้ได้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จ หรือบำนาญ แล้วแต่กรณี ส่วนการคำนวณเบี้ยหวัด บำเหน็จ หรือบำนาญนั้น จะมีหลักเกณฑ์บัญญัติไว้ ณ ที่ใดอย่างไร ก็ย่อมเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ ณ ที่นั้น ๆ เมื่อเจตนารมณ์ของกฎหมายมีอยู่ดังว่านี้ ทั้งความจริงก็ปรากฏว่าสำหรับเบี้ยหวัดนั้น ได้วางหลักเกณฑ์เป็นข้อบังคับไว้โดยเฉพาะต่างหากอยู่แล้ว ดังนั้นคำว่า “ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญในปัจจุบัน” ในมาตรา ๔ วรรค ๒ นั้น จึงเป็นคำประกอบคำว่า “บำเหน็จหรือบำนาญ” อย่างเดียวเท่านั้น หากใช้เป็นคำประกอบคำว่า “เบี้ยหวัด” ด้วยไม่

อนึ่ง หลักทั่วไปในการตีความก็มีอยู่ว่า ถ้าข้อความใดอาจตีความได้เป็นสองนัย นัยไหนจะทำให้เป็นผลบังคับได้ ก็ให้ถือเอาตามนัยนั้นดีกว่าที่จะถือเอาอันที่ไร้ผล การตีความตามนัยที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น นอกจากเป็นการตีความตามเจตนารมณ์ของกฎหมายแล้ว ยังเห็นได้ชัดว่าเป็นนัยที่จะทำให้เป็นผลบังคับได้ จึงเป็นการตีความที่ถูกต้องตามหลักทั่วไปดังกล่าวนี้ด้วย

อาศัยเหตุผลดังได้กล่าวมาแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเห็นว่าผู้มีสิทธิพึงขอรับเบี้ยหวัดตามพระราชบัญญัติที่แก้ไขใหม่นี้ได้

(ลงชื่อ) ส. วินิจัยกุล

(นายเสริม วินิจัยกุล)

เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๔๙๒